

Konuşma

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

Prof. Dr. Şahap Kavcıoğlu, Merkez Bankası Başkanı
Enflasyon Raporu Bilgilendirme Toplantısı 2022-I
27 Ocak 2022, Ankara

Kıymetli Basın Mensupları, Saygıdeğer Katılımcılar,

2022 yılının birinci Enflasyon Raporu Bilgilendirme Toplantısına hoş geldiniz. Bugün ağır kış şartlarından dolayı fiziksel katılımcı sayımız geçtiğimiz toplantılara göre daha az durumda. Burada bulunmayan fakat ekranları başında bizleri takip eden misafirlerimizi de selamlayarak toplantımızın hayırlara vesile olmasını diliyorum.

En son 2021 yılı Ekim ayında yaptığımız Enflasyon Raporu Bilgilendirme Toplantımızdan bugüne dek yaşanan küresel ve yurt içi ekonomik gelişmeleri aktardıktan sonra enflasyon görünümüne dair değerlendirmelerimizi sizlerle paylaşacağım.

Daha sonra orta vadeli enflasyon tahminlerimize ilişkin açıklamalarda bulunacak ve para politikası ile ilgili genel bir değerlendirme yapacağım. Son bölümde sizlerden gelecek olan soruları da cevaplayıp toplantımızı inşallah verimli bir şekilde tamamlayacağız.

Makroekonomik Görünüm

Küresel PMI endeksleri ulaştıkları tepe noktasına kıyasla gerilerken gerek imalat gerekse hizmet sektörleri için 50 eşik seviyesinin üzerinde kaldı. Küresel iktisadi faaliyette yaşanan toparlanma ve aşılama oranlarındaki artışa rağmen salgında yeni varyantlar ve jeopolitik riskler küresel iktisadi faaliyet üzerindeki aşağı yönlü riskleri canlı tutuyor ve belirsizlikleri artırmaya devam ediyor. Varyantlara ilişkin risklerin canlı kalması bazı ülkelerde 2022 yılı büyüme görünümünü olumsuz etkiledi ve büyüme tahminlerinin aşağı yönlü güncellenmesine neden oldu. Türkiye'nin ana ticaret ortaklarında büyüme öngörülerini 2021 yılı için Ekim Rapor dönemine göre daha çok yukarı yönlü güncellenirken, 2022 yılı büyüme öngörülerini bir miktar aşağı yönlü güncellendi. Bununla birlikte, aşılama oranlarında geline düzey ve salgın koşullarında faaliyetin sürdürülmesine ilişkin deneyim sayesinde küresel iktisadi faaliyet üzerindeki risklerin sınırlı olduğunu değerlendiriyoruz. Bu gelişmeler ışığında, Türkiye'nin dış talep görünümü olumlu seyrini korumaktadır.

Emtia fiyatları genel itibarıyla yüksek seyrini sürdürüyor. Omikron varyantının ortaya çıkması ile küresel emtia talebi belirsizliğinin artması, ham petrol fiyatlarının Aralık ayında gerilemesine neden olsa da fiyatlar Ocak ayında tekrar artış gösterdi. Enerji fiyatları geçtiğimiz Rapor dönemine göre gerilerken bu gelişmede doğal gaz fiyatlarındaki düşüş etkili oldu. Bununla birlikte doğal gaz fiyatları 2020 düzeylerine göre oldukça yüksek seyrediyor. Diğer taraftan enerji dışı emtia fiyatları Ekim Rapor dönemine göre artışını sürdürdü.

Küresel talepteki toparlanma, emtia fiyatlarındaki yüksek seyir, tedarik teslim sürelerindeki uzama, küresel navlun maliyetlerinin tarihsel olarak yüksek seviyeleri ve arz-talep uyumsuzlukları gibi unsurların etkisiyle küresel enflasyonda dikkat çeken artışlar gözleniyor. Dünya genelinde gerek manşet gerekse çekirdek enflasyon hız kazandı. Özellikle gelişmiş ülkeler için 2008 düzeyini de aşmasıyla enflasyonun tarihi yüksek seviyelere ulaştığını görüyoruz.

Küresel enflasyondaki yükselişin enflasyon beklentileri ve uluslararası finansal piyasalar üzerindeki etkileri merkez bankaları tarafından yakından takip ediliyor. Bu çerçevede, merkez bankaları iletişimlerinde enflasyon eğiliminin öngörülenden daha kalıcı olduğunu belirtiyorlar. Salgının etkilerinin zayıflamasıyla ortadan kalkması beklenen arz ve tedarik sorunlarının henüz düzelme eğilimine girmediği ve özellikle gelişmiş ülkeler kaynaklı olarak enflasyonu artırıcı yönde etki etmeye devam ettiği değerlendiriliyor. Gelişmiş ülke Merkez Bankaları arasındaki söylem ayrışmasının ise arttığına şahit oluyoruz. Varlık alımları azalarak devam ederken, mevcut durumda destekleyici görünüm korunuyor. Gelişmekte olan ülkelerin birçoğunda da gerek güncel enflasyon gerçekleştirmeleri gerekse enflasyon beklentileri hedefin üzerinde seyrediyor.

Gelişmekte olan ülkelere son dönemde portföy girişleri olduğunu gözlemliyoruz. Kasım ayında başlayan giriş eğilimine karşın gelişmekte olan ülkelere yönelen portföy akımları halen salgın öncesi seviyelere ulaşamadı. Geçtiğimiz dönemlerden farklı olarak Çin dışındaki hisse senedi piyasalarına da girişler olmuştur. Bu süreçte Türkiye'ye yönelik sermaye girişleri Kasım ayında hisse senedi piyasalarında devam ederken Aralık ayıyla birlikte hem DİBS hem de hisse senedi piyasalarından sermaye çıkışları gözlemlendi. Salgının seyrine ve gelişmiş ülke merkez bankaları para politikalarına ilişkin beklentilerin bundan sonraki dönemde de küresel risk iştahı ve portföy hareketleri üzerinde etkili olmaya devam edeceğini düşünüyoruz.

Saygıdeğer Katılımcılar,

Konuşmama yurt içi makroekonomik görünümle devam etmek istiyorum.

2021 yılı üçüncü çeyreğinde milli gelir çeyreklik bazda yüzde 2,7, yıllık bazda ise yüzde 7,4 oranında arttı. İktisadi faaliyet, söz konusu dönemde aşılamadaki güçlü ivme ile birlikte kısıtlamaların hafifletilmesi ve turizm faaliyetindeki toparlanmanın belirginleşmesiyle kuvvetli seyrini sürdürdü. Turizmdeki bu durum ve güçlü ihracat performansı sayesinde net ihracatın yıllık büyümeye katkısı 6,8 yüzde puan ile oldukça yüksek gerçekleşti. Böylece, Türkiye üçüncü çeyrekte OECD ülkeleri arasında net ihracatın yıllık büyümeye en fazla katkı yaptığı ülkeler arasında yer aldı.

Kapasite kullanım seviyeleri ve diğer öncü göstergeler, iktisadi faaliyetin hem dış hem de iç talebin desteğiyle yılın son çeyreğinde güçlü seyrettiğini gösteriyor. Sanayi üretimi, dördüncü çeyrekte de yükseliş eğilimini sürdürdü. Özellikle yurt dışı ciro endekslerinin yüksek seviyelerini, yurt dışı talebin sanayi üretimini dördüncü çeyrekte de desteklemeye devam ettiği yönünde değerlendiriyoruz.

Aşılamanın hızlanması, küresel ekonomideki toparlanma sürecini destekliyor. Türkiye'de ve tüm dünyada aşılama oranlarının artmasıyla birlikte salgın tedbirlerinin kademeli olarak kaldırılması, dış talebin iktisadi faaliyete katkısını artıran bir faktör olarak ortaya çıkıyor. Diğer yandan, virüsün yeni varyantlarının ortaya çıkmasına bağlı olarak vaka sayılarında artış gözlenirse de aşılamanın yardımıyla izolasyon tedbirleri küresel ölçekte daha gevşek tutuluyor.

Aşılamanın toplumun geneline yayılması salgından olumsuz etkilenen hizmetler ile turizm ve bağlantılı sektörlerin gücünü korumasına ve iktisadi faaliyetin daha dengeli bir bileşimle sürdürülmesine olanak tanıyor. Perakende satış hacmi ve hizmet ciro endeksleri özellikle turizm bağlantılı kalemlerin desteğiyle artışını sürdürüyor. Aşılamadaki güçlü ivme ile birlikte kısıtlamaların hafifletilmesi, turizm faaliyetindeki ve ilgili hizmet kalemlerindeki toparlanma eğiliminin belirginleşmesinde önemli rol oynadı. Nitekim, kartla yapılan harcamalara ilişkin verilere göre, salgından daha çok etkilenen hizmet sektörlerinde artış oranlarının daha yüksek olduğunu görüyoruz.

Anket verileri, yılın son çeyreğinde de firmaların gelecek için yatırım harcamalarını artırmayı planladığına işaret ediyor. Tedarik sorunlarının üretim üzerinde sınırlayıcı olduğu taşıt sektörü dışlandığında Kasım ayı itibarıyla dış ticaret ve üretim endeksleri yılın son çeyreğinde sabit sermaye malları talebinin güçlü seyrettiğini teyit ediyor.

Bu dönemde, imalat sanayi kapasite kullanım oranının salgın öncesi seviyesinin de üzerine çıktığını görüyoruz. Söz konusu ilave kapasite ihtiyacının önümüzdeki dönemde de yatırım talebini destekleyebilecek bir unsur olduğunu değerlendiriyoruz. Dolayısıyla, özellikle uzun vadeli Türk lirası cinsinden finansman imkanlarının yatırım talebinin karşılanması açısından önemli olduğunu düşünüyoruz.

Yüksek frekanslı veriler, istihdam görünümündeki iyileşmenin ve işgücü piyasasındaki olumlu seyrin iktisadi faaliyet görünümüyle uyumlu olarak sürdüğüne işaret ediyor. İstihdam, turizmdeki olumlu seyrin etkisiyle hizmetler sektörünün öncülüğünde artış eğilimini korurken, işgücüne katılım oranında sınırlı bir yükseliş olduğunu gördük.

Dördüncü çeyrekte sanayi istihdamı güçlü seyreden ihracatın desteğiyle, hizmet istihdamı ise turizmdeki olumlu seyirle birlikte artış kaydetti. Anketler imalat sanayinde istihdam beklentilerinin yüksek seviyelerde seyrettiğini gösteriyor. Bu çerçevede, önümüzdeki dönemde istihdam artışının devam edeceğini öngörüyoruz.

İhracat, 2020 yılının ikinci yarısından itibaren yakaladığı artış trendini 2021 yılının son çeyreğinde sürdürdü. Öte yandan bu dönemde, reel kurda gözlenen düşüşe rağmen enerji fiyatlarındaki artışın da etkisiyle ithalat yükseldi.

Fiyat etkileri dışlandığında, küresel talepteki toparlanma ve reel kurun seviyesine bağlı olarak ihracat miktarı artış eğilimini korudu. İthalat miktarı ise yatay seyretti ve reel dengeleme süreci devam etti.

Aşılamanın yaygınlaşmasını takiben seyahat kısıtlamalarının büyük oranda sonlandırılması veya gevşetilmesiyle başlayan turist sayısındaki artış yılın son çeyreğinde de sürdü ve hizmet gelirleri salgın öncesi seviyelerine ulaştı. Uzun dönemli eğilimi gösteren 12 aylık birikimli cari dengedeki iyileşme Kasım ayında devam etmekle birlikte bir miktar ivme kaybetti. Altın ve enerji hariç bakıldığında yıllık cari dengedeki iyileşmenin sürmekte olduğunu görüyoruz.

Cari işlemler dengesindeki iyileşmenin güçlenerek devam etmesinin, önümüzdeki dönemde dış finansman ihtiyacını azaltarak ülke risk primini olumlu etkilemesi beklenmektedir. Bu çerçevede, cari işlemler dengesinin 2022 yılında fazla vereceğini öngörüyoruz.

Finansal koşullara geçecek olursak, yıllık kredi büyümesi yüzde 13,8 seviyesine gerilerken ılımlı bir seyir izlemiştir. Dördüncü çeyrekte kredi büyüme hızı faizlerdeki düşüşün verdiği destekle tarihsel ortalamalara yakınsadı. Bu çeyrekte firmalara verilen kredilerdeki artış kredi büyümesinin en önemli belirleyicisi oldu. 2021 yıl sonu itibarıyla kur etkisinden arındırılmış ticari kredi ve tüketici kredisi büyüme hızları sırasıyla yüzde 10,9 ve yüzde 20,2 düzeyinde gerçekleşti. Firma ve konut kredileri ivmelenirken ihtiyaç kredisi büyümesi yatay seyretmeye devam etti.

Kapasiteyi artırıcı ve arz kısıtlarını giderici yatırımlar için ticari kredilerdeki gelişmeleri önemsiyoruz. Bireysel kredilerin ise görece daha ılımlı bir büyüme sergilemesinin, enflasyon görünümü ve dış denge üzerindeki riskleri sınırlamak için önemli olduğunu vurgulamak istiyorum.

Saygıdeğer Basın Mensupları, Değerli Katılımcılar,

Şimdi de bu makroekonomik çerçevede şekillenen enflasyon görünümünü kısaca değerlendireceğim.

Tüketici enflasyonu 2021 yılı sonunda yüzde 36,08 olarak gerçekleşti ve yıllık enflasyonda tüm alt gruplarda artış gözlemlendi. Yılın son çeyreğinde döviz kuru gelişmeleri enflasyondaki yükselişin en önemli belirleyicilerinden birisi oldu. İktisadi faaliyetin dördüncü çeyrekteki güçlü seyri, ithalat ve uluslararası gıda fiyatlarındaki artışların yanı sıra tarımsal kuraklık, tedarik sürecindeki aksaklıklar ve taşımacılık maliyetlerinde kısmi düzelmeye rağmen devam eden yüksek seyir gibi arz yönlü unsurlar enflasyon görünümünü olumsuz etkilemeye devam etti. Bu bağlamda enflasyondaki yükselişte temel mal, gıda ve enerji grupları öne çıktı.

Değerli Katılımcılar,

Orta vadeli tahminlerimize geçmeden önce, enflasyonun temel makro belirleyicilerine ilişkin değerlendirmelerimize yer vermenin faydalı olacağını düşünüyorum.

Merkez Bankası bünyesinde takip edilen çıktı açığı göstergeleri yılın son çeyreğinde potansiyelin üzerinde bir ekonomik aktiviteye işaret etmeye devam ediyor. Salgına bağlı risklerin azalmasıyla ertelenen harcamalar üçüncü çeyrekte hızlı bir şekilde gerçekleştirildi ve iç talep ivmelendi. Takip eden üç aylık dönemde, bir miktar gerilemekle birlikte iç talebin olumlu seyrini koruduğunu gözlemliyoruz. Bu dönemde dış talep gerek mal gerekse de hizmet sektörü kaynaklı olarak olumlu seyrini korudu. Büyümenin daha dengeli bir kompozisyonda gerçekleştiğini değerlendiriyoruz.

Son çeyrekte döviz piyasasında yaşanan sağlıksız fiyat oluşumlarına bağlı döviz kurlarına endeksli fiyatlama davranışları enflasyondaki yükselişin en önemli belirleyicisi oldu. Bu bağlamda, temel mal ve enerji grupları öne çıkarken, gıda ve hizmet grupları içinde kur duyarlılığı yüksek olan kalemler olumsuz ayrıştı.

Uluslararası emtia fiyatlarındaki yüksek seyir tüm dünyada olduğu gibi üretici ve tüketici fiyatları üzerinde etkili olmaya devam ediyor. Tarımsal ürün fiyatları üçüncü çeyrekte ılımlı bir seyir izledikten sonra yeniden yükseldi. Uluslararası enerji ve endüstriyel metal fiyatları Ekim ayından sonra bir miktar gerilese de yılın son çeyreğini artışla tamamladı.

Kur gelişmelerinin ve artış eğilimini koruyan ithalat fiyatlarının yanı sıra tedarik zincirlerinde yeniden belirginleşen aksamalar da üretici fiyatlarının yükselmesine neden oluyor. Türkiye PMI verileri kapsamında yayımlanan tedarikçi teslim sürelerine baktığımızda, süregelen iyileşme eğiliminin yılın son aylarında tersine döndüğünü ve teslim sürelerinin yeniden uzadığını görüyoruz. Navlun fiyatları, bir miktar geri çekilse de yüksek seviyelerdeki seyrini koruyarak arz yönlü sorunların sürdüğünü teyit ediyor.

Orta Vadeli Tahminler

Değerli Katılımcılar, buraya kadar özetlediğim çerçevede para politikası gelişmelerini de kısaca değerlendirdikten sonra orta vadeli tahminlerimize geçmek isterim.

Para politikasının etkileyebildiği talep unsurları, çekirdek enflasyon gelişmeleri ve arz şoklarının yarattığı etkilerin ayrıştırılmasına yönelik analizleri değerlendirdik ve politika faizinde Eylül-Aralık döneminde toplamda 500 baz puanı indirim yaptık. Aralık ayı iletişimimizde de belirttiğimiz gibi arz yönlü ve para politikası etki alanı dışındaki arıza faktörlerin fiyat artışları üzerinde oluşturduğu geçici etkilerin ima ettiği alanın kullanımını tamamladık. Ocak ayına geldiğimizde bir hafta vadeli repo ihale faiz oranının yüzde 14 düzeyinde sabit tutulmasına karar verdik. Alınmış olan kararların birikimli etkilerini yakından takip ediyor ve bu dönemde fiyat istikrarının sürdürülebilir bir zeminde yeniden şekillenmesi amacıyla TCMB'nin tüm politika araçlarında Türk lirasını öncelikleyen geniş kapsamlı bir politika çerçevesi gözden geçirme süreci yürütüyoruz.

Orta vadeli tahminler üretilirken, başlangıç noktası olarak şimdiye kadar özetlediğim iktisadi görünümü esas aldık. İthalat fiyatları, gıda fiyatları, küresel büyüme ve maliye politikası gibi dışsal unsurlar için varsayımlarımızı gözden geçirdik ve güncelledik.

Uluslararası emtia fiyatları geçtiğimiz rapor dönemine göre yüksek seviyelerini korumakla beraber, omikron varyantı kaynaklı belirsizliklerle oynak bir seyir izledi. Ham petrol fiyatları, Aralık ayında salgın hastalığa yönelik endişelerle düşüş gösterirken, Ocak ayında omikron varyantının küresel

enerji talebi üzerindeki etkilerinin sınırlı kalacağı beklentisiyle tekrar yükseldi. Bir önceki rapor döneminde görülen artışların ardından gerileyen doğal gaz fiyatları hâlen yüksek seviyelerini koruyor. Vadeli fiyat eğrileri, ham petrol fiyatlarının önümüzdeki dönemde Ekim Enflasyon Raporu varsayımlarının sınırlı bir miktar üzerinde kalacağına işaret ediyor. Bu doğrultuda, ham petrol fiyatlarına ilişkin varsayımlarımız 2022 yılında ortalama 80,4 ABD dolarına, 2023 yılında ise ortalama 74,3 ABD dolarına güncellendi. Enerji dışı emtia fiyatları arz-talep uyumsuzluğu, taşımacılık maliyetlerindeki artışlar ve tarımsal kuraklığa bağlı olarak yükselişine devam etti. İthalat fiyatlarının genel seviyesine ilişkin varsayımlarımız da yukarı yönlü güncellendi.

Gıda fiyatlarını, başta döviz kuru gelişmeleri olmak üzere uluslararası gıda fiyatlarında süregelen artışların birikimli etkilerini ve tarımsal kuraklık gelişmelerini dikkate alarak 2022 ve 2023 yılları için yukarı yönlü güncelledik.

Küresel iktisadi faaliyet üzerinde omikron varyantı kaynaklı belirsizliklerin artmasına bağlı olarak dış talebe ilişkin varsayımlarımızı geçtiğimiz Rapor dönemine göre sınırlı bir miktar aşağı revize ettik. Ayrıca, küresel enflasyondaki artışa bağlı olarak 2022 yılında finansal koşulların bir önceki Rapor döneminde öngörülenden daha sıkı olacağını varsaydık.

Orta vadeli tahminler üretilirken, makroekonomik politikaların orta vadeli bir perspektifle enflasyonu düşürmeye odaklı, koordineli bir şekilde belirlendiği bir görünüm esas aldık.

Değerli Katılımcılar,

Şimdi sizlerle, anlattığım bu genel çerçeve dâhilinde ürettiğimiz enflasyon tahminlerimizi paylaşacağım. Temel varsayımlarımız ve kısa vadeli öngörülerimiz çerçevesinde, para politikası duruşunun sürdürülebilir fiyat istikrarı hedefi doğrultusunda belirleneceği bir görünüm altında, baz etkilerinin de ortadan kalkmasıyla enflasyonun kademeli olarak hedeflere yakınsayacağını öngörüyoruz.

Tahminlerimize ilişkin belirtmek istediğim önemli bir unsur da tahmin aralıklarımıza ilişkindir. Enflasyon yükseldikçe enflasyon beklentilerindeki dağılım açılmakta, dolayısıyla enflasyonun tahmin edilebileceği aralık genişlemektedir. Bu durum tahmin patikamıza yansıtılmıştır.

Bu çerçevede, enflasyon tahmin aralığımızın orta noktaları 2022 yılı sonunda yüzde 23,2, 2023 yıl sonunda yüzde 8,2 ve 2024 yıl sonunda ise yüzde 5,0 seviyelerine tekabül etmektedir.

Böylece, 2022 yıl sonu enflasyon tahminini 11,4 puanlık güncellemeyle yüzde 11,8'den yüzde 23,2'e yükselttik. Bir önceki Rapor dönemine göre Türk lirası cinsinden ithalat fiyatlarına bağlı güncelleme enflasyon tahminini 4,2 puan artırırken; gıda fiyatları varsayımındaki artıştan 2,5 puan katkı geldi. Diğer yandan, yönetilen/yönlendirilen fiyatlar, büyük ölçüde alkol-tütün fiyatları ile elektrik ve doğal gaz fiyatlarındaki artış kaynaklı olarak yıl sonu enflasyon tahminini 3 puan yukarı çekti. Ayrıca, birim iş gücü maliyetleri 2022 yılı için belirlenen asgari ücret artışına bağlı olarak 2,0 puanlık yükseltici etki yaparken, çıktı açığındaki güncelleme ise tahminleri 0,3 puan aşağı çekti.

2023 yıl sonu enflasyon tahminini de yüzde 7'den yüzde 8,2'e yükselttik. Başlangıç koşullarındaki güncellemenin enflasyonun ana eğilimine etkileri, 2023 yıl sonu enflasyon tahminini 0,8 puan artırdı. Diğer yandan, gıda enflasyonu varsayımındaki güncelleme, tahmini 0,1 puan artırdı. Türk lirası cinsinden ithalat fiyatları tahmine 0,5 puan yükseltici yönde katkıda bulunurken, çıktı açığındaki güncellemeler 0,2 puan düşürücü yönde etkiledi.

Konuşmamı bitirmeden önce, önemli gördüğüm diğer bazı hususları da sizlerle kısaca paylaşmak istiyorum.

Enflasyonda yakın dönemde gözlenen yükselişte; bir süredir küresel emtia fiyatlarındaki artışlar ile tedarik süreçlerindeki aksaklıklar gibi arz yönlü unsurlar ve talep gelişmeleri etkili olmaktadır.

Son aylarda ise bunlara ek olarak, döviz piyasasında yaşanan sağlıksız fiyat oluşumlarına bağlı döviz kurlarına endeksli fiyatlandırma davranışları önemli rol oynadı. Fiyat istikrarı ve finansal istikrarın tesisi için atılan adımlar ile birlikte, sağlıksız fiyat oluşumlarının zemini ortadan kaldırılmıştır.

Fiyat istikrarı ve finansal istikrarın tesisi için atılan adımların sonuçlarına ek olarak, arz-talep uyumsuzlukları ve tedarik süreçlerindeki aksaklıkların kademeli olarak azalması ile önümüzdeki aylarda dezenflasyon sürecinin başlamasını öngörüyoruz.

Kapasite kullanım seviyeleri ve diğer öncü göstergeler yurt içinde iktisadi faaliyetin, dış talebin de olumlu etkisiyle güçlü seyrettiğine işaret etmektedir. Enflasyonu artıran arz-talep uyumsuzlukları ve kapasite kısıtlarının ortadan kaldırılmasını ve cari işlemler dengesindeki eğilimin güçlenmesini önemsiyoruz. Bu bağlamda, ticari ve bireysel kredileri yakından takip ediyoruz. Ekonomiye sağlanan kaynakların, etkin bir biçimde, amacına uygun faaliyetlere yönlendirilmiş olmalarını sürdürülebilir fiyat istikrarı için gerekli görüyoruz.

Alınmış olan kararların birikimli etkilerini yeni yılın ilk çeyreğiyle birlikte yakından takip ediyoruz. Bu dönemde fiyat istikrarının sürdürülebilir bir zeminde yeniden şekillenmesi amacıyla TCMB'nin tüm politika araçlarında Türk lirasını öncelikleyen geniş kapsamlı bir politika çerçevesi gözden geçirme süreci yürütüyoruz.

Bu kapsamda "Liralaşma Stratejisi" TCMB'nin politika gözden geçirme sürecinin asli unsurlarından biridir. Raporda bulunan kutu çalışmamızda yer verdiğimiz üzere "Liralaşma Stratejisi" yeni finansal ürünler, teminat çeşitlendirilmesi ve likidite yönetimi uygulamaları vasıtasıyla, Türk lirasının sistemdeki kullanımını merkeze alan bütüncül bir yaklaşımla oluşturulmaktadır.

Bu strateji kapsamında TCMB, bir dizi uygulamayı yakın zamanda hayata geçirmiştir. Bildiğiniz gibi 2021 yılı Aralık ayında yabancı para ve altın mevduatların TL'ye dönüşümü desteklenerek, TL mevduat tercihinin güçlenmesi yönünde bir adım atılmıştır. Hazine ve Maliye Bakanlığının tamamlayıcı ürünüyle birlikte döviz kurlarında oluşan sağlıksız fiyat oluşumlarının önü alınmıştır.

Para politikası aktarım mekanizması etkinliği açısından, fonlama miktarı, kullanılan araçlar, dağılım, vade ve teminat yapısı gibi likidite yönetiminin unsurları önem arz etmektedir. Bu çerçevede, mevcut Türk Lirası likidite yönetiminin temel bileşenleri olan APİ ve swap işlemlerinin büyüklüğü, toplam fonlamadaki payları, imkân bazında dağılımı ve teminatlandırma yapısı "Liralaşma" stratejisi kapsamında gözden geçirilmektedir.

Reel sektöre finansal sistem tarafından sağlanan kredilerin belirlenmiş amaçlarına uygun kullanımı, söz konusu buluşmanın finansal istikrarı güçlendirmesi dolayısıyla Türk lirasının temellerinin sağlamlaştırılması açısından elzemdir.

Bu kapsamda, TCMB ihracatı ve yatırımları reeskont ve Yatırım Taahhütlü Avans Kredileri (YTAK) yoluyla desteklemektedir. Bir yandan hedefli kredilerle ihracat ve cari dengeyi, yatırımları ve istihdamı destekleyerek; diğer yandan kredi büyümesini dengeli bir bileşimle istikrarlı kılabilecek adımları atarak fiyat istikrarının sürdürülebilir bir zeminde tesis edilmesine katkı sunacağız.

TCMB'nin politika gözden geçirme sürecinde liralaşma stratejisi çerçevesinde, yakın, orta ve uzun vadede devreye alınacak tüm uygulamaların odağı, fiyat istikrarının sürdürülebilir bir zeminde yeniden şekillenmesi amacıyla finansal sistemin liralaşmasını sağlamak olacaktır.

Konuşmamı bitirirken başta Para Politikası Kurulu üyelerimiz ve Araştırma ve Para Politikası Genel M¼d¼rl¼ę¼ çalışanlarımız olmak üzere Rapor ve basın toplantısıyla ilgili hazırlıklarda görev alan tüm mensuplarımıza gön¼lden teřekk¼r ediyorum.

Bir kez daha uzaktan yakından toplantımızı takip eden kıymetli misafirlerimize ř¼kranlarımı sunuyorum. şimdi sizlerden gelecek soruları, s¼remizi de göz ön¼nde bulundurarak alabilirim.